

DORADZTWO
PODATKOWE

Tax Alert Nr 225/25.05.2021

Uchwała NSA: instrumentalne wszczęcie postępowania karnego skarbowego nie zawiesza biegu terminu przedawnienia

Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z 24 maja 2021 r. podjętej w składzie siedmiu sędziów (sygn. akt I FPS 1/21) stwierdził, że sądy administracyjne są zobowiązane do oceny tego, czy wszczęcie postępowania karnego skarbowego stanowiło nadużycie prawa i miało jedynie na celu zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. To oznacza, że instrumentalne wszczęcie postępowania karnego skarbowego nie powinno wywołać skutku w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia.

Zagadnienie rozstrzygnięte w uchwale NSA dotyczyło praktyki organów podatkowych, które często w ostatnich miesiącach przed upływem biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego wszczynają postępowania karne skarbowe dotyczące tego zobowiązania. Wszczęcie takiego postępowania i zawiadomienie o tym podatnika stanowi przesłankę zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego za dany okres rozliczeniowy. Oznacza to, że w trakcie trwania całego postępowania karnego skarbowego przestaje biec termin przedawnienia zobowiązania podatkowego (niezależnie od tego, czy takie postępowanie zostanie później umorzony ze względu na brak podstaw do jego prowadzenia). Organ podatkowy może zatem w ten sposób „łatwo zyskać” dodatkowy czas na prowadzenie postępowania podatkowego i kwestionowanie rozliczeń podatnika.

Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale jednoznacznie potwierdził, że **sądy administracyjne są uprawnione do oceny, czy wszczęcie postępowania karnego skarbowego wywołało skutek w postaci zawieszenia biegu terminu przedawnienia**. Jeżeli sąd uzna, że działanie organu podatkowego było nakierowane wyłącznie na wydłużenie czasu na wydanie decyzji, skutek taki nie nastąpi (co z kolei będzie oznaczało konieczność umorzenia postępowania podatkowego).

Konsekwencją uchwały będzie konieczność weryfikacji konkretnych okoliczności danej sprawy i dokonanie oceny, czy czynności w ramach postępowania karnego skarbowego nie miały charakteru pozornego. W ramach tej oceny będzie należało wziąć pod uwagę całokształt czynności podjętych przez organ podatkowy, w tym między innymi:

- kiedy wszczęto postępowanie karne skarbowe (czy nie był to np. ostatni kwartał przed upływem biegu terminu przedawnienia),
- czy komukolwiek postawiono zarzuty w ramach postępowania karnego skarbowego,
- czy podejmowano jakiegokolwiek czynności procesowe w ramach tego postępowania,
- czy same czynności dokonywane w ramach postępowania karnego skarbowego nie miały charakteru pozornego?

Wydając decyzję po upływie podstawowego, pierwotnego terminu przedawnienia organ podatkowy powinien w jej uzasadnieniu wykazać, że jest uprawniony do orzekania (a więc przedstawić informacje wskazujące na brak instrumentalnego wszczęcia postępowania karnego skarbowego).

Wczorajsza uchwała NSA może mieć ogromne znaczenie dla wszystkich podatników, w przypadku których organy podatkowe wydały (lub zamierzają wydać) decyzję po upływie pięcioletniego terminu przedawnienia powołując się na przesłankę zawieszenia jego biegu na skutek wszczęcia postępowania karnego skarbowego. Może okazać się, że takie decyzje powinny zostać uchylone, a postępowania umorzone (ze względu na upływ biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego).

W przypadku zainteresowania powyższymi informacjami i ich wpływem na Państwa działalność, prosimy o kontakt z:

Tomasz Michalik	Tomasz.Michalik@mddp.pl	tel. 501 733 720
Alicja Sarna	Alicja.Sarna@mddp.pl	tel. 502 529 023
Jakub Warnieło	Jakub.Warnielo@mddp.pl	tel. 600 816 431

lub Państwa doradcą ze strony MDDP.

MDDP jest wiodącą polską firmą świadczącą kompleksowe usługi doradcze w zakresie podatków, prawa, business consultingu, finansów, outsourcingu księgowości i naliczania wynagrodzeń oraz szkoleń i konferencji.

Od 2004 roku stale powiększamy zespół doradców z doświadczeniem zdobytym zarówno w uznanych firmach doradczych jak i największych przedsiębiorstwach na polskim rynku. Wśród naszych Klientów są czołowe koncerny międzynarodowe oraz największe polskie spółki ze wszystkich sektorów gospodarki.

Traktujemy zaufanie jako podstawę udanej współpracy. Wspieramy naszych Klientów w podejmowaniu najistotniejszych decyzji biznesowych. Łączymy międzynarodowe doświadczenie w biznesie ze znajomością przepisów i specyfiką danej branży. Koncentrujemy nasze działania głównie na rynku polskim gwarantując pełne zaangażowanie i indywidualne podejście do współpracy.

Niniejszy Tax Alert nie stanowi porady prawnej ani podatkowej. MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy spółka doradztwa podatkowego spółka akcyjna nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie informacji zawartych w komunikacie bez wcześniejszego zasięgnięcia opinii doradców prawnych lub podatkowych.